

„Monitor Japoński” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną Japonii ze szczególnym naciskiem na aktywność w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i w Unii Europejskiej

---

DR MARCIN SOCHA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet ŁÓDZKI

MONITOR JAPOŃSKI

KWIECIEŃ 2026

Zniesienie ograniczeń w eksporcie uzbrojenia

Najważniejszym wydarzeniem w kwietniu była decyzja o zniesieniu ograniczeń w japońskiej polityce eksportu uzbrojenia. Japonia rozpoczęła aktywne przygotowania do poszukiwania potencjalnych odbiorców. Administracja Sanae Takaichi liczy na wykorzystanie nowego narzędzia do wzmocnienia sojuszy w skali globalnej w tym w regionie EŚW.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

1 kwietnia: Japonia i Indonezja wzmacniają współpracę energetyczną.

Japonia i Indonezja podpisały porozumienie dotyczące wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego w związku z wojną na Bliskim Wschodzie. Japoński rząd chce zwiększyć import ropy naftowej i LNG z Indonezji. Rządy obu państw planują zacieśnienie współpracy gospodarczej w zakresie surowców krytycznych i energetyki jądrowej. Japońskie firmy będą zaangażowane w budowę nowej elektrowni jądrowej w indonezyjskim Kalimantan Zachodnim. Indonezja będzie zabiegać o finansowanie ze strony Azjatyckiego Banku Rozwoju. Japonia i Indonezja będą współpracować w zakresie przetwarzania kluczowych minerałów, takich jak pierwiastki ziem rzadkich.

2 kwietnia: Emmanuel Macron z wizytą w Tokio.

Premier Takaichi Sanae i prezydent Francji Emmanuel Macron zintensyfikują współpracę dotyczącą dywersyfikacji łańcuchów dostaw kluczowych minerałów, takich jak pierwiastki ziem rzadkich. Przywódcy wydali oświadczenie dotyczące konieczności otwarcia i zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi w Cieśninie Ormuz, podkreślając gotowość do współpracy w oparciu o wspólne interesy, wartości i poszanowanie prawa międzynarodowego. Japonia i Francja nawiążą dialog wysokiego szczebla dotyczący technologii AI o podwójnym zastosowaniu, oraz wzmocnią współpracę w zakresie reaktorów jądrowych nowej generacji.

3 kwietnia: Japonia planuje zmiany w strategii obronnej.

Minister obrony Koizumi Jun'ichiro poinformował o planach utworzenia nowego Biura Planowania Obrony Pacyfiku, które „przeprowadzi kompleksowy przegląd struktury Sił Samoobrony niezbędnej do obrony Pacyfiku oraz będzie promować powiązane inicjatywy w sposób spójny i proaktywny”. Minister Koizumi zauważył, że „przeciwnicy” Japonii rozszerzają i nasilają swoją działalność w przestrzeni

powietrznej i na wodach otaczających kraj. Ministerstwo rozważa rozbudowę infrastruktury portowej oraz sieci radarowej w prefekturach Kagoshima i Okinawa. Po raz pierwszy ministerstwo planuje również rozmieszczenie wyrzutni rakiet ziemia-okręt oraz powiązanego sprzętu pomocniczy na wyspie Minamitorishima, najbardziej na wschód wysuniętym terytorium Japonii.

3 kwietnia: opozycja krytykuje nową ustawę wywiadowczą. Podczas posiedzenia Izby Reprezentantów premier Takaichi przedstawiła reformę wywiadowczą jako niezbędny krok w celu zapewnienia bezpieczeństwa kraju. Przedstawiciele opozycji argumentowali, że zmiany prawne naruszają prywatność obywateli i nie zapewniają wystarczającej kontroli demokratycznej. Obecne Biuro Wywiadu i Badań przy Radzie Ministrów zostanie przekształcone w Agencję Wywiadu Narodowego, której przyznane zostaną „szerokie uprawnienia koordynacyjne” w celu gromadzenia informacji pochodzących z różnych ministerstw. Goto Yuichi z Koalicji Centrum (Chudo) zwrócił uwagę, że nowa agencja będzie mogła samodzielnie gromadzić informacje na temat osób fizycznych i prywatnych przedsiębiorstw. Hashimoto Mikihiro z DPP zwrócił uwagę, że projekt nie przewiduje utworzenia mechanizmów parlamentarnej kontroli działań wywiadowczych.

7 kwietnia: nowe informacje na temat zmian w eksporcie uzbrojenia. Komisja ds. Bezpieczeństwa Partii Liberalno-Demokratycznej przedstawiła szczegóły dotyczące nowego systemu eksportu uzbrojenia. Zgodnie z projektem Rada Bezpieczeństwa Narodowego, kierowana przez premier będzie podejmowała decyzję o zatwierdzeniu eksportu konkretnego sprzętu obronnego. Szczegóły decyzji będą po fakcie przekazywane do wiadomości parlamentu. Nowe prawo nie przewiduje udziału parlamentu w procesie decyzyjnym.

9 kwietnia: premier Takaichi naciska na rząd w Iranie. Premier Takaichi wezwała prezydenta Iranu Masouda Pezeshkiana do zapewnienia bezpiecznej żeglugi statków ze wszystkich krajów, w tym statków powiązanych z Japonią. Takaichi i Pezeshkian odbyli rozmowę telefoniczną po ogłoszeniu przez Stany Zjednoczone i Iran dwutygodniowego zawieszenia broni w konflikcie zbrojnym.

10 kwietnia: rząd rozpoczyna pracę nad projektem rewizji konstytucji. W roku 2025 Partia Liberalno-Demokratyczna i Nippon Ishin zawarły porozumienie dotyczące konieczności utworzenia komisji mającej opracować projekt rewizji konstytucji. Przewodniczącym komisji został Furuya Keiji, bliski współpracownik premier Takaichi. Część polityków proponuje rozpoczęcie rozmów od mniej kontrowersyjnych propozycji, takich jak przedłużenie kadencji członków parlamentu w sytuacjach stanu wyjątkowego. Baba Nobuyuki z Nippon Ishin stwierdził, że jak najszybciej należy przygotować kompleksowy projekt rewizji, co spotkało się ze zdecydowanym sprzeciwem opozycji.

10 kwietnia: premier Takaichi zapowiada rewizję konstytucji. Podczas konwencji Partii Liberalno-Demokratycznej premier Takaichi ogłosiła, że „nadszedł czas” na reformę konstytucji, wzywając do przyspieszenia debaty parlamentarnej na ten temat. Szefowa japońskiego rządu przypomniała, że „niezależna zmiana konstytucji dokonana przez samych Japończyków” jest jednym z priorytetów jej partii. Projekt rewizji ma zostać opracowany w ciągu roku. Z okazji 70. rocznicy powstania PLD zaprezentowano nowy dokument programowy nazwany „Nową wizją”. Dokument kładzie nacisk na umiarkowane poglądy, potępiając postawy radykalne. Zaznaczono jednak, że Japonia musi przygotować się na nowe zagrożenia i nadchodzące kryzysy. W dokumencie podkreślono więc, że reforma konstytucyjna jest „bardziej niż kiedykolwiek wcześniej niezbędna” dla bezpieczeństwa narodowego.

20 kwietnia: potwierdzenie dostaw fregat dla Australii. Australia i Japonia podpisały umowy na dostawę pierwszych trzech okrętów wojennych zaprojektowanych przez Japonię. Zamówienie jest częścią floty o łącznej wartości 6,5 USD. Mitsubishi Heavy Industries zbuduje pierwsze trzy fregaty klasy Mogami w Japonii. Australia planuje zbudować kolejne osiem w stanie Australia Zachodnia. W zeszłym roku Japonia wygrała przetarg na dostawę australijskich fregat ogólnego przeznaczenia nowej generacji, pokonując niemiecki projekt MEKO A-200.

21 kwietnia: Japonia zatwierdza zmiany w eksporcie uzbrojenia. Rząd premier Takaichi Sanei zniósł obowiązujący od dziesięcioleci zakaz eksportu broni śmiertelnej. W kwietniu japoński rząd podjął od dawna zapowiadaną decyzję o zniesieniu dotychczasowych ograniczeń w eksporcie uzbrojenia. Dotychczasowe prawo ograniczało eksport broni do pięciu kategorii – ratownictwa, transportu, ostrzegania, nadzoru i trałowania. Obecnie Japonia będzie mogła sprzedawać broń bojową 17 krajom, z którymi zawarła umowy o współpracy w dziedzinie obronności, w tym Stanom Zjednoczonym i Wielkiej Brytanii. Rząd utrzymał zakaz sprzedaży broni do krajów zaangażowanych w konflikty, lecz nie dotyczy on państw, które zawarły z Japonią porozumienia obronne. Nowe prawo dopuszcza eksport do takich państw „w szczególnych okolicznościach”. Zniesienie ograniczeń eksportowych zostało skrytykowane przez część japońskiej opozycji, która traktuje nowy program jako kolejny cios w pacyfistyczny charakter japońskiej polityki.

23 kwietnia: komisja ds. reformy strategii bezpieczeństwa. Partia rządząca powołała specjalną komisję, która do końca roku ma opracować nową strategię wzmocnienia zdolności obronnych i dostosowania Japonii do nowych form działań wojennych. Wśród pierwszych propozycji znalazły się zalecenia zwiększenia wykorzystania sztucznej inteligencji oraz zdolności obronnych dzięki zastosowaniu dronów bezzałogowych. Japońskie Siły Samoobrony będą także

rozwijać zdolności do uderzenia na bazy wroga, dzięki budowie okrętów podwodnych wyposażonych w systemy pionowego wyrzutu (VLS) służące do wystrzeliwania pocisków.

25 kwietnia: niedobór rekrutów w japońskich Siłach Samoobrony.

Administracja Takaichi Sanae kładzie nacisk na zwiększenie wydatków zbrojeniowych oraz wzmocnienie japońskich zdolności bojowych. Niestety na drodze do realizacji tej strategii stają problemy z rekrutacją nowych żołnierzy. Przedstawiciele rządu rozważają zmniejszenie maksymalnej liczby członków Sił Samoobrony. Decyzja ta wynika ze spadku liczby ludności oraz chronicznego niedoboru kadr, z którym Siły Samoobrony borykają się od lat. Obecnie maksymalna docelowa liczba członków Sił Samoobrony wynosi około 247 000, ale w roku budżetowym 2024 było ich tylko 220 000. Rząd zamierza podwyższyć wynagrodzenia członków Sił Samoobrony, a także w większym stopniu wykorzystywać drony i sztuczną inteligencję w celu zmniejszenia zapotrzebowania na siłę roboczą.

28 kwietnia: Chiny krytykują Japonię i UE na forum ONZ.

Przedstawiciele Pekinu potępił wypowiedzi Japonii i Unii Europejskiej dotyczące sytuacji na Morzu Południowochińskim oraz oskarżyły Tokio o prowokacyjne działania w Cieśninie Tajwańskiej i planowanie ekspansji militarnej. Japoński wiceminister spraw zagranicznych, powiedział podczas posiedzenia Rady ds. bezpieczeństwa morskiego, że Tokio jest poważnie zaniepokojone sytuacją na Morzu Wschodniocińskim i Południowochińskim, podkreślając sprzeciw wobec wszelkich prób zmiany status quo przy użyciu siły oraz utrudniania swobody żeglugi i przelotów. W podobnym tonie wypowiedział się przedstawiciel UE. Wiceambasador Chin przy ONZ Sun Lei nazwał japońskie uwagi „nieuzasadnionymi”, twierdząc, że „całkowicie mylą one czarne z białym”. UE powinna „powstrzymać się od wypowiedania bezpodstawnych i nieodpowiedzialnych uwag na temat kwestii Morza Południowochińskiego”. Chiny oskarżyły Japonię o wysłanie ostatnio okrętów „w celu zademonstrowania siły i celowego wywołania napięć w Cieśninie Tajwańskiej”. Wiceambasador Sun powiedział, że „siły prawicowe kierują japońską politykę bezpieczeństwa w stronę ofensywnej i ekspansjonistycznej postawy” oraz że 80 lat po II wojnie światowej „w Japonii odradza się nowy militarizm”.

KOMENTARZ

Administracja Takaichi Sanae wprowadziła szereg zmian w polityce bezpieczeństwa, które mogą zwiastować dalszy wzrost napięcia w relacjach z Chinami. W kwietniu japoński rząd podjął od dawna zapowiadaną decyzję o zniesieniu dotychczasowych ograniczeń w eksporcie uzbrojenia. W rezultacie Japonia będzie mogła sprzedawać broń bojową 17 krajom, z którymi zawarła umowy o współpracy w dziedzinie obronności. Nowe prawo „w wyjątkowych okolicznościach” dopuszcza także sprzedaż broni do krajów zaangażowanych w konflikty. Minister obrony Koizumi Junichiro, przygotowuje grunt pod realizację pierwszych zamówień zagranicznych. Wśród najważniejszych potencjalnych klientów wymienia się Filipiny, Indonezję i Australię. W przeszłości Japonia przekazywała samoloty patrolowe, łodzie i inne zaopatrzenie w ramach symbolicznych gestów wsparcia dla państw zaangażowanych w spór z Chinami. Następnym krokiem było podpisywanie porozumień o współpracy strategicznej oraz uruchomienie programu Official Security Assistance (OSA). Kwietniowe zniesienie ograniczeń eksportowych jest kolejnym przekroczeniem granicy. Sytuacja, w której Japonia będzie sprzedawać Indonezji i Filipinom nowoczesne systemy radarowe i niszczyciele będzie dalej antagonizować Chiny i oznaczać nową fazę zaangażowania w konflikt na Morzu Południowochińskim. Administracja premier Sanae Takaichi otwarcie mówi o wykorzystaniu eksportu uzbrojenia jako nowego narzędzia budowy relacji sojuszniczych w skali globalnej.

Zgodnie z obietnicami wyborczymi japoński rząd stawia na zwiększenie wydatków zbrojeniowych, które mają przekroczyć poziom 2%PKB. Znaczna część planowanych inwestycji i zakupów ma przygotować wyspy na wypadek wystąpienia potencjalnego konfliktu w regionie. Japoński rząd przygotowuje strategię wzmocnienia zdolności obronnych i dostosowania Japonii do nowych form działań wojennych. Jedną z przeszkód na drodze do skutecznej realizacji strategii obronnej może okazać się brak odpowiednio wyszkolonych żołnierzy. Dlatego wśród pierwszych propozycji znalazły się zalecenia zwiększenia wykorzystania sztucznej inteligencji oraz zdolności obronnych dzięki zastosowaniu dronów bezzałogowych.

Zmiany w japońskiej polityce bezpieczeństwa, pogorszenie w relacjach dwustronnych oraz próba wzmocnienia sojuszy w skali globalnej nie pozostanie bez odzewu ze strony Chin, czego przykładem mogą być ostatnie obrady Rady Bezpieczeństwa ONZ. Pekin oskarża Tokio o prowokacyjne działania w Cieśninie Tajwańskiej i planowanie ekspansji militarnej. [Premier Takaichi zapewnia](#), że „nie

ma absolutnie żadnej zmiany w naszym zaangażowaniu w podtrzymywanie drogi i fundamentalnych zasad, którymi kierujemy się jako naród miłujący pokój od ponad 80 lat od zakończenia wojny”. Zapewnienia te z pewnością nie przekonają władz w Pekinie.

II. JAPONIA W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

1 kwietnia: nowy projekt produkcji dronów na Ukrainie. Japońska firma Terra Drone we współpracy z ukraińskim producentem Amazing Drones rozpocznie produkcję tanich dronów przechwytyjących na Ukrainie. Celem projektu ma być szybkie dostarczenie tanich dronów, które będą wspomagać ukraiński system ochrony powietrznej i strącanie rosyjskich dronów bezzałogowych. Ukraińsko-japoński dron ma kosztować ok 2000 USD, co stanowi ułamek kwoty około 4 milionów dolarów, jaką trzeba zapłacić za zakup jednej rakiety Patriot Advanced Capability-3 oraz dronów bojowych Shahed, których wartość sięga nawet 50 000 dolarów za sztukę.

8 kwietnia: Rosja wzywa japońskiego ambasadora w odpowiedzi na inwestycję Terra Drones. Rosyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych wezwało ambasadora Japonii w Moskwie, aby złożyć protest w związku z inwestycją japońskiej firmy Terra Drone w ukraińską produkcję dronów. Zdaniem rosyjskiego MSZ „systematyczne, przestępcze prowokacje ze strony Ukrainy z wykorzystaniem bezzałogowych statków powietrznych przeciwko obiektom cywilnym i ludności cywilnej na terytorium Rosji dają nam podstawy do uznania takiego kroku za jawnie wrogi i szkodliwy dla interesów naszego kraju w dziedzinie bezpieczeństwa, w tym ochrony ludności cywilnej.” Rząd w Moskwie wyraził również niezadowolenie z „bezprecedensowo niskiego poziomu” relacji dyplomatycznych, który jest efektem „nieprzyjaznej polityki” Tokio. Dyrektor generalny Terra Drone, Tokushige Toru stwierdził, że reakcja ze strony Moskwy jest

15 kwietnia: wizyta premiera Donalda Tuska w Japonii. Polska i Japonia podniosły relacje do rangi „kompleksowego partnerstwa strategicznego”. Oba państwa będą pogłębiać współpracę w takich obszarach, jak bezpieczeństwo, sektor zbrojeniowy, infrastruktura i zaawansowane technologie. Szef polskiego rządu mówił o ogromnym potencjale współpracy w sektorze energetycznym. Przedstawiono plany inwestycji 250 miliardów Euro w polski sektor energetyczny w ciągu następnych 10 lat. Podczas wizyty podpisano także umowy o współpracy w sektorze rolnym oraz rozwoju współpracy, między agencjami kosmicznymi. Polska pełni rolę centrum działań na rzecz odbudowy Ukrainy i będzie wspierać japońskie projekty w takich obszarach, jak energetyka, logistyka i budownictwo

mieszkańców. Polska i Japonia sprzeciwiają się „wszelkim jednostronnym próbom zmiany status quo przy użyciu siły lub przymusu, a także podejmowaniu działań sprzecznych z prawem międzynarodowym”, co ma swoje odniesienie do sytuacji w regionie Indo-Pacyfiku oraz na terenie Ukrainy. Polska potwierdziła swoje poparcie dla inicjatywy „Wolnego i otwartego Indo-Pacyfiku”. Podkreślono również konieczność deeskalacji napięcia w cieśninie Ormuz.

16 kwietnia: zwiększenie eksportu polskiej wołowiny i drobiu do Japonii.

Ministerstwo Rolnictwa poinformowało o rozpoczęciu eksportu nowych rodzajów wołowiny. Japonia zniesie ograniczenia dotyczące wieku bydła, które zostały nałożone po wykryciu przypadku BSE kilka lat temu. Nowe porozumienie pozwoli polskim producentom na eksport przetworzonych produktów wołowych, czyli jednego z „kluczowych produktów” polskiego eksportu żywności. Japonia wyraziła również zgodę na eksportu polskich produktów drobiowych do Japonii.

22 kwietnia: pierwsze drony Terra 1 rozmieszczone na Ukrainie. Terra Drone poinformowało, że jej dron przechwytyjący Terra A1, opracowany we współpracy z Amazing Drones, trafił na linię frontu i jest wykorzystywany do strącania dronów typu Shahed produkcji rosyjskiej. Wdrożenie nowej broni przebiegało etapowo. Nowy sprzęt zostanie najpierw przekazany jednej jednostce, a następnie po przetestowaniu, wdrożony w kolejnych jednostkach. Firma planuje zwiększyć masową produkcję dronów, gdy ich skuteczność zostanie potwierdzona w terenie.

29 kwietnia: Terra Drone zapowiada kolejną inwestycję na Ukrainie.

Dyrektor generalny Terra Drone, Tokushige Toru, poinformował o nawiązaniu nowego partnerstwa z ukraińską firmą WinnyLab w celu opracowania dronów przechwytyjących o konstrukcji stałopłatowej. Inwestycja na Ukrainie pozwala Terra Drones testować nowe rozwiązania technologiczne. Firma liczy na pozyskanie dużych zamówień ze strony japońskiego Ministerstwa Obrony. Kurs akcji Terra Drone wzrósł ponad trzykrotnie.

KOMENTARZ

Decyzja o zniesieniu ograniczeń w japońskim eksporcie uzbrojenia może mieć kluczowe znaczenie dla rozwoju przyszłych relacji pomiędzy Japonią a regionem EŚW.

Ostatnie spotkania wysokiego szczebla wyraźnie pokazują chęć zwiększenia współpracy w obszarze bezpieczeństwa i eksportu uzbrojenia. W tym właśnie kontekście należy spojrzeć na wizytę Donalda Tuska w Japonii. Administracja

Takaichi uzyskała deklaracje, na których jej zależało. Polska popiera ideę rozwijania współpracy w zakresie metali ziem rzadkich oraz wolnego handlu. Jednocześnie premier Donald Tusk próbuje zachęcić japońskich inwestorów, mówiąc o planach inwestycji 250 miliardów Euro w polski sektor energetyczny. Naturalnie strona japońska od wielu lat jest zainteresowana inwestycjami w kilka obszarów polskiego sektora energii. Wielokrotnie promowano japońskie „technologie czystego węgla”, które nie zyskały aprobaty ze strony UE. Dużo miejsca poświęcono także dyskusji dotyczącej technologii wodorowych, które mogą stanowić ciekawy element długofalowej strategii energetycznej. Japońscy inwestorzy są zainteresowani polskim rynkiem OZE oraz systemami magazynowania energii. Strona japońska jest również zainteresowana polskim programem elektrowni jądrowych, zarówno budową dużych elektrowni jądrowych oraz projektem małych reaktorów SMR.

Warto jednak zwrócić uwagę na dwa inne obszary współpracy, czyli Ukrainę i sektor zbrojeniowy. Administracja Takaichi Sanae wspiera Kijów, a japońskie firmy planują zwiększenie obecności w procesie odbudowy kraju. Polska naturalnie jest traktowana jako kluczowy partner, hub logistyczny oraz bezpieczne miejsce prowadzenia działań. Podczas spotkania z premierem Tuskiem premier Takaichi wyraźnie zaznaczyła, że liczy na rozwój współpracy w sektorze zbrojeniowym. Po zniesieniu ograniczeń eksportowych Japonia rozpocznie działania zmierzające do zwiększenia eksportu uzbrojenia dla Ukrainy oraz innych partnerów europejskich. Polska jest wymieniana jako potencjalny kupiec wybranych produktów zbrojeniowych. Jednym z potencjalnych produktów mogą być drony przechwytyjące obecnie testowane na Ukrainie.

Nawiązanie współpracy japońskiej firmy Terra Drone z ukraińską firmą Amazing Drones i rozpoczęcie testów nowych dronów przechwytyjących pokazało, że zwiększenie ilości japońskiego uzbrojenia może być niezwykle skutecznym narzędziem nacisku na Moskwę. Drony przechwytyjące zostały zaprojektowane w celu niszczenia zagrożeń, takich jak pociski i inne drony, poprzez zderzenie z nimi lub wybuch w ich pobliżu. Technologia może być alternatywą dla kosztownych systemów przechwytyjących pociski, importowanych ze Stanów Zjednoczonych.

Japonia pozostaje w tyle pod względem technologii produkcji dronów, zwłaszcza w sektorze zastosowań wojskowych. Ukraińska firma Amazing Drones jest członkiem klastra technologicznego Brave1, zajmującego się opracowywaniem zaawansowanych środków przechwytyjących w oparciu o doświadczenia bojowe zdobyte na polu walki. Jest to świetna okazja dla młodej japońskiej spółki Terra Drone na pozyskanie know-how i nowych rozwiązań technologicznych, które mogą zostać wykorzystane także do obrony Japonii. W bieżącym roku

budżetowym rząd Japonii przeznaczył prawie 2 miliardy dolarów na wzmocnienie potencjału obronnego w zakresie systemów bezzałogowych. Rozwój firm takich jak Terra Drone świetnie wpisuje się w nowe założenia strategii bezpieczeństwa Japonii, odpowiadając na jeden z kluczowych problemów jakim jest niedobór wyszkolonych kadr wojskowych. Jednym z założeń nowej strategii bezpieczeństwa Japonii ma być promowanie nowych inteligentnych technologii, które zmniejszają zależność od zasobów ludzkich.

III. SYTUACJA GOSPODARCZA

8 kwietnia: Japonia ma wystarczająco paliwa do końca 2026 roku. Premier Takaichi stwierdziła, że zabezpieczono wystarczające zapasy ropy naftowej do końca bieżącego roku. W nadchodzących miesiącach Japonia zwiększy dostawy z alternatywnych źródeł, takich jak import ropy ze Stanów Zjednoczonych. Administracja Takaichi naciska na zwiększenie wydobycia ropy naftowej przez kluczowych producentów spoza Bliskiego Wschodu.

13 kwietnia: Keidanren proponuje utworzenie nowej instytucji fiskalnej w parlamencie. Japońska Federacja Biznesu zaproponowała utworzenie niezależnej instytucji finansowej, która stanowiłaby podstawę do dyskusji na temat kompleksowych reform podatkowych, budżetowych i systemu zabezpieczenia społecznego w kraju. Stowarzyszenie przedsiębiorców podkreśliło konieczność prowadzenia dyskusji w parlamencie w oparciu o obiektywne i wysoce wiarygodne prognozy. Coraz częściej decyzje fiskalne są podejmowane przez otoczenie premier i partii rządzącej bez dostatecznych konsultacji.

15 kwietnia: 42 statki z japońskimi transportami uwięzione w Zatoce Perskiej. W związku z utrzymującymi się napięciami na Bliskim Wschodzie w Zatoce Perskiej utknęły 42 statki powiązane z Japonią. Przedłużające się zakłócenia mogą spowodować wzrost cen artykułów codziennego użytku i materiałów budowlanych. Długotrwałe opóźnienia w ruchu statków wzbudziły obawy dotyczące zaopatrzenia w naftę niezbędną do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych i farb.

16 kwietnia: minister finansów zapowiada interwencje na rynku walutowym. Minister finansów Katayama Satsuki przeprowadziła rozmowy na temat kwestii walutowych z sekretarzem skarbu USA Scottem Bessentem. W odpowiedzi na osłabienie japońskiej waluty władze są gotowe do podjęcia „stanowczych” działań, jeśli zajdzie taka potrzeba. Japoński rząd nie wyklucza interwencji na rynku walutowym w celu wsparcia jena, w oparciu o porozumienie między Japonią a Stanami Zjednoczonymi w sprawie rynku walutowego

podpisane we wrześniu ubiegłego roku. Porozumienie to przewidywało utrzymanie interwencji jako potencjalnego środka przeciwdziałania nadmiernej zmienności kursów walutowych. Minister Katayama ostrzega inwestorów przed potencjalnymi skutkami dla rynków finansowych.

20 kwietnia: spadek importu metali ziem rzadkich z Chin. W marcu chiński eksport magnezu z metali ziem rzadkich do Japonii spadł o 17,3% w porównaniu z poprzednim miesiącem, osiągając poziom 184 ton. Spadek jest rezultatem ograniczeń eksportowych nałożonych w styczniu przez chiński rząd na towary podwójnego zastosowania przeznaczone do Japonii.

20 kwietnia: spowolnienie w japońskim sektorze budowlanym. Według Japońskiego Stowarzyszenia Cementowego popyt na cement w roku podatkowym 2026 spadnie do 30 mln ton, czyli poniżej poziomu 31,05 mln ton odnotowanego w roku 1964. Spadek ten odzwierciedla malejący popyt na usługi budowlane, ale także pogłębiające się spowolnienie w sektorze budowlanym spowodowane niedoborem siły roboczej oraz reformami stylu pracy, które ograniczyły liczbę godzin nadliczbowych. Osłabienie przemysłu cementowego może negatywnie wpłynąć na recykling odpadów przemysłowych, ponieważ produkcja cementu odgrywa kluczową rolę w ich przetwarzaniu.

24 kwietnia: Meksyk dostarczy milion baryłek ropy dla Japonii. Meksyk wyeksportuje do Japonii dodatkowy milion baryłek ropy naftowej. Decyzja zapadła na prośbę Tokio, wynikającą z ograniczenia dostaw z Bliskiego Wschodu. Premier Takaichi Sanae i prezydent Claudia Sheinbaum odbyły rozmowę telefoniczną, podczas której uzgodniły zacieśnienie współpracy w celu zapewnienia stabilnych dostaw energii. Japoński rząd liczy także na zabezpieczenie dostaw miedzi i cynku.

26 kwietnia: Japonia nadal walczy ze wzrostem cen żywności. Wskaźnik cen konsumpcyjnych za rok budżetowy 2025 wzrósł o 2,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. Ceny przekroczyły 2-procentowy cel wyznaczony przez rząd i Bank Japonii czwarty rok z rzędu. Do produktów, których ceny wzrosły najbardziej, należały podstawowe artykuły spożywcze. Ceny ryżu wzrosły 48,9%, ziaren kawy o 47,0%, cebuli o 24,1%, a jajek o 12,9%.

28 kwietnia: kolejny rekord sprzedaży Toyoty. Toyota Motor Corp sprzedała na całym świecie rekordową liczbę 10,48 mln samochodów, dzięki silnemu popytowi na pojazdy hybrydowe, głównie w Ameryce Północnej. Sprzedaż, w roku finansowym 2025 wzrosła o 2,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. Eksport z Japonii na Bliski Wschód zmniejszył się niemal o połowę, spadając do 17 122 samochodów w związku z konfliktem w regionie.

29 kwietnia: Honda wstrzymuje wypuszczenie pojazdów autonomicznych.

Honda Motor przesunęła termin wprowadzenia technologii autonomicznej jazdy opartej na sztucznej inteligencji na rok 2028. W rezultacie spowolnienia rynku pojazdów elektrycznych w Stanach Zjednoczonych Honda wstrzymała prace nad trzema modelami pojazdów elektrycznych. Firma opracowuje technologię umożliwiającą pojazdom automatyczną jazdę do ustalonego miejsca docelowego zarówno na zwykłych drogach, jak i autostradach.

30 kwietnia: Japonia dostarczy 4 miliony baryłek ropy dla Wietnamu.

Rafineria Idemitsu Kosan Co dostarczy do Wietnamu około 4 milionów baryłek ropy naftowej na prośbę rządu Japonii. Tankowiec firmy bezpiecznie przepłynął przez Cieśninę Ormuz, stając się pierwszym statkiem zmierzającym do Japonii, od czasu ataku na Iran. Wietnam jest kluczowym eksporterem części przemysłowych wytwarzanych z ropy naftowej do Japonii. Prośba pojawiła się przed planowaną wizytą premier Japonii w Wietnamie na początku maja, której celem jest omówienie stabilnych dostaw energii i wzmocnienia łańcuchów dostaw.

KOMENTARZ**Najważniejsze informacje gospodarcze w kwietniu koncentrowały się wokół wysiłków zapewnienia stabilnych dostaw ropy naftowej.**

Zablokowanie cieśniny Ormuz doprowadziło do poważnych niepokojów nie tylko w branży energetycznej, ale w wielu innych sektorach takich jak transport i produkcja. Przedsiębiorstwa transportowe, lotnicze, ale także producenci materiałów budowlanych zwrócili uwagę rządu na konieczność wdrożenia działań ochronnych. Wygląda na to, że administracja Sanae Takaichi próbuje uspokoić opinię publiczną, podając informację o wielkości rezerw i znalezieniu alternatywnych dostaw. Warto również zwrócić uwagę na działania międzynarodowe, które mają na celu znalezienie alternatywnych dostaw. Pozytywną informacją było przepłynięcie pierwszego japońskiego tankowca przez cieśninę Ormuz, który znajduje się w drodze do Japonii.

Oprócz problemów ze wzrostem cen ropy naftowej należy pamiętać, że japoński rząd nadal boryka się z inflacją oraz spadkiem wartości jena. Wzrost cen energii z pewnością przełoży się na wzrost inflacji. Japoński rząd od kilku lat boryka się z widocznym wzrostem cen produktów spożywczych, który jest coraz bardziej uciążliwy dla całego społeczeństwa. Jednocześnie minister finansów ostrzega przed koniecznością interwencji na rynku walutowym, co może spowodować poważne konsekwencje na japońskim rynku finansowym. Przedstawiciele

japońskiego biznesu zwrócili się o zabezpieczenie dodatkowych środków w budżecie, ale jak na razie premier Takaichi nie przewiduje takiego posunięcia.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

